

Handläggare
Dahlmann Christian

Datum
2016-10-11

Diarienummer
KSN-2016-1902

Kommunstyrelsen

Studieresa till Stuttgart, Tyskland för kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att kommunstyrelsens arbetsutskott och stadsdirektör deltar på studieresa till Stuttgart, Tyskland den 10 – 12 januari 2017.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sedan tidigare reserverat datumen 10 – 12 januari 2017 för en studieresa. Förslaget är att denna studieresa går till Tyskland och Stuttgart för att studera mobilitet och hållbara transporter, stadsutvecklingsprojektet Stuttgart 21, klimatanpassning samt samverkan mellan universitet-näringsliv-offentlig sektor i syfte att skapa företagsutveckling inom hållbarhetsområdet.

Föredragning

Studieresan för kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås fokusera på fyra områden: stadsutveckling, mobilitet och hållbara transporter, klimatanpassning samt samverkan för företagsutveckling inom hållbarhetsområdet. Samtliga områden lyfts fram i förslaget till Mål och budget 2017-2019 som frågor Uppsala behöver fokusera på för att kommunen ska fortsätta sin positiva utveckling.

Stadsutveckling

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med stark tillväxt i form av kraftig befolkningsökning och en expansiv arbetsmarknad. Prognosen om 280 000 - 340 000 invånare år 2050 ställer stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar fokus ligger på att bygga ett samhälle för människor att leva, bo och utvecklas i. Samtidigt som bostadsbyggandet är i fokus ska Uppsala vara en grön stad.

I Stuttgart pågår för tillfället ett av Europas största stadsutvecklingsprojekt, Stuttgart21. Projektets huvudsyfte är att bygga en genomgående järnvägsförbindelse med ny järnvägsstation under mark. Projektet frigör stora markytor, över en kvadratkilometer, i Stuttgarts centrala delar. Marken ska användas för att skapa en helt ny stadsdel med tusentals nya bostäder, kontor och affärer på centrala lägen. Stuttgarts ambition är att skapa en stadsdel som är ekologisk och energineutral. Projektet ska även skapa en mer socialt hållbar stad då den binder ihop stadsdelar som tidigare varit separerade av järnvägsspår.

Stuttgart stad har även arbetat innovativt med medborgardialog inom projektet Stuttgart 21. I planeringen av området Rosenstein har invånare och andra intressenter involverats i planeringen ett tidigt stadium på ett interaktivt. Genom att studera denna process kan nya idéer och infallsvinklar fås som hjälper Uppsala kommun att utveckla effektiva och innovativa former för medborgare i de stadsutvecklingsprojekt som Uppsala står inför.

Mobilitet och hållbara transporter

Uppsala ska vara Sveriges bästa cykelstad ur ett säkerhets-, trygghets-, framkomlighets-, bekvämlighets- och cykelkulturperspektiv. Väl planerad kollektivtrafik kan också öppna för bostadsbyggande i nya lägen. Hållbar mobilitet innebär att gång, cykling och kollektivtrafik prioriteras.

Trafikplaneringen i Stuttgart har tidigare haft ett starkt fokus på personbilstrafik. Under de senaste årtiondena har emellertid kollektivtrafiken expanderat kraftigt. Idag Stuttgart har en utmärkt kollektivtrafik lokalt som är inbäddad i det regionala trafiksystemet. Varje år använder cirka 190 miljoner passagerare den lokala kollektivtrafiken.

I det EU-finansierade projektet 2MOVE2 arbetar Stuttgart stad med att skapa ett hållbart och energieffektivt transportsystem i staden. Särskilt fokus ligger på:

- Innovativa, rena, energieffektiva fordon och integrerade transportsystem för person- och varutransporter
- Införande av IKT och ITS för trafikledning, vägledning för fordon, minska antalet olyckor, reseplanering, vägavgifter och smarta betalssystem.
- En hållbar transportplanering som kombinerar markanvändning med innovativa transportsystem och "mänskliga" transportsätt såsom cykling och promenader.

Under studieresan ges möjlighet att ta del av projektresultaten samt hur dessa används för att skapa effektiva och hållbara transporter i Stuttgart.

Klimatanpassning

Förslaget till Mål och budget 2017-2019 slår fast att Uppsala ska ligga i framkant i klimatomställningen. När kommunen växer och håller ihop är förutsättningarna som bäst att nå målen: fossilfritt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050. Kommunstyrelsen ges även ett uppdrag om att ta fram program för klimatanpassning.

Stuttgart är en föregångare i arbetet med klimatanpassning och framför allt inom skyddet av grönytor. Med gröna ventilationskorridorer och byggstopp på strategiska platser har staden skyddat ett klimat med vindar som hindrar överhettning och förbättrar luftkvaliteten. Åtgärderna bygger på detaljerade lokala klimatkartor, som visar hur vindarna går, och förebygger lokalt effekterna av den globala uppvärmningen. Devisen för stadens markplan för 2010 är "urban – kompakt – grön". Mer än 60 procent av Stuttgarts yta är grönområden och mer än 39 procent är skyddade – mest i Tyskland.

Under studieresan ges möjlighet att titta närmare på hur Stuttgart arbetar med klimatanpassning, särskilt fokus ligger på stadens gröna ventilationskorridorer men även andra satsningar för att klimatanpassa staden kommer studeras.

Samverkan för att skapa företagsutveckling inom hållbarhetsområdet

Uppsala kommuns mål är att skapa 70 000 nya jobb till 2050, många av dessa inom kunskapsintensiva branscher. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad. Företag ska se Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande och kommunen ska främja en grön affärsutveckling. Genom att underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik ska Uppsala kommun främja utvecklingen av klimatsmarta innovationer och smarta tjänster.

Stuttgart är ett av Tysklands viktigaste ekonomiska centrum. Här hittar man en blandning av stora globala aktörer och framgångsrika medelstora företag med en stor andel högt utbildad arbetskraft. Näringslivet arbetar tätt ihop med regionens ledande forsknings- och utvecklingscentrum. Stuttgart anses vidare vara en av de främsta städerna i Europa för forskning och utveckling av miljöteknik. Att staden spelar en så viktig roll i det tyska näringslivet hänger ihop med dess ledande position inom forskning och utveckling. Med 13 högskolor och 83 forskningsinstitut som jobbar nära de etablerade och nystartade bolagen är Stuttgartregionen en av de starkaste inom forskning i Europa.

Under studieresan ges möjlighet att närmare studera hur Stuttgart stad och andra offentliga aktörer har samverkat för att en stark region för forskning och utveckling, framför allt inom miljöteknikområdet.

Ekonomiska konsekvenser

Uppskattad kostnad för resa och uppehälle för 12 personer är 70.000 kronor. Finansieras genom kommunstyrelsens budget för internationella kontakter 2017.

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret